

**STRESS AND COPING PATTERNS OF PRIMARY CAREGIVERS
OF ADOLESCENT PSYCHIATRIC PATIENTS**

KWAUNPANOMPORN THUMMATHAI

ฉบับนี้ทนาย

จาก

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF CLINICAL PSYCHOLOGY
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2001

ISBN 974-665-705-4

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

7H
K985
2001
C.2

4036642 SICP/M: MAJOR: CLINICAL PSYCHOLOGY; M.Sc. (CLINICAL PSYCHOLOGY)

KEY WORDS : STRESS/COPING PATTERNS/CAREGIVER/ADOLESCENT PSYCHIATRIC PATIENT

KWAUNPANOMPORN THUMMATHAI: STRESS AND COPING PATTERN OF PRIMARY CAREGIVERS OF ADOLESCENT PSYCHIATRIC PATIENTS. THESIS ADVISOR: PANOM KETUMARN MD. Dip. (CHILD AND ADOLESCENCE), YAJAI SITTHIMONGKOL RN, Ph.D. (Nursing), CHIRDSAK KOVASINT Ed. D., 98 p ISBN 974-665-705-4

The purpose of this research was to study stress and coping patterns of primary caregivers of adolescent psychiatric patients and its outcomes. 40 primary caregivers were purposive selected from primary caregivers of adolescent psychiatric patients who were hospitalized in Suan-prung Psychiatric Hospital, Chiang Mai Province. The data were collected through audiotape, and the interview protocol for demographic data, stress caregiving situations and coping patterns. Descriptive statistics were used to analyze the data. The content was classified into stress caregiving situations and coping patterns based on the stress and coping appraisal of Lazarus and Folkman.

The results show that the primary caregivers experienced stress, when they encountered 6 stress caregiving situations. These included having inability to study or work, self-care deficit, problematic behaviors and symptoms, therapeutic problems of patient, financial problems, and the conflict between caregiver and other significant caregivers. Seven coping patterns that the caregiver have used to deal with 6 stress caregiving situations included: denial and negative response, relaxation oneself, escape/avoidance, resignation to one's fate, seeking social support, accepting and responsibility, and planful problem solving.

In summary, the caregivers have a strong commitment in their role and their unconditional love, which has led to the acceptance and responsibility toward their mentally ill child. They attempted to deal with stressful caregiving situations by using multiple effective coping patterns. Most coping patterns help them resolve problems, and relieve stress except, denial and negative response, which led to negative outcomes for all of caregiving situations. The coping patterns which include relaxation oneself by drinking alcohol, and escape/avoidance of the situation of the patient noncompliance with treatment and medication, led to negative outcomes.

4036642 SICP/M: สาขาวิชา: จิตวิทยาคลินิก; วท.ม (จิตวิทยาคลินิก)

ขวัญพนมพร ธรรมไทย: ความเครียดและรูปแบบการเผชิญความเครียดของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเวชวัยรุ่น (STRESS AND COPING PATTERNS OF PRIMARY CAREGIVERS OF ADOLESCENT PSYCHIATRIC PATIENTS). คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: พนม เกตุมาน พบ. วว. (เด็ก และ วัยรุ่น), ยาใจ สิทธิมงคล RN, Ph.D., เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์ Ed. D. 98 หน้า. ISBN 974-665-705-4

การศึกษานี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา ความเครียดและรูปแบบการเผชิญความเครียดของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเวชวัยรุ่น และผลของการใช้ การเผชิญความเครียดในแต่ละรูปแบบ โดยทำการศึกษาจากผู้ดูแลหลักของผู้ป่วยจิตเวชวัยรุ่น จำนวน 40 ราย ในระหว่างที่ผู้ป่วยเข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยในของโรงพยาบาล สวนปรุง จังหวัด เชียงใหม่ ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์และบันทึกเทปโดยใช้แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับ ลักษณะทั่วไปของผู้ป่วยจิตเวชวัยรุ่นและผู้ดูแล สถานการณ์การดูแลที่ทำให้เกิดความเครียด รูปแบบที่ใช้เผชิญความเครียด และผลที่เกิดขึ้นภายหลังการเผชิญ ข้อมูลที่ได้ถูกนำมาจัดหมวด เป็นสถานการณ์เครียดของการดูแลผู้ป่วยจิตเวชวัยรุ่น และรูปแบบการเผชิญความเครียดโดยวิเคราะห์เนื้อหาตามกรอบแนวคิดทฤษฎี การประเมินความเครียด และการเผชิญความเครียดของลาซาร์ส และ โพล์คแมน

ผลการศึกษาพบว่าสถานการณ์ที่ทำให้เกิดความเครียดในการดูแลผู้ป่วยจิตเวชวัยรุ่น ประกอบด้วย 6 สถานการณ์ ได้แก่ สถานการณ์ที่ผู้ป่วยไม่สามารถเรียนหรือทำงานได้ บกพร่องในการดูแลตนเอง มีพฤติกรรมอาการที่เป็นปัญหา ปัญหาการรักษาพยาบาล ปัญหาการเงิน และความขัดแย้งระหว่างผู้ดูแลหลักกับผู้ดูแลคนอื่นๆ ผู้ดูแลมีการเผชิญความเครียด 7 รูปแบบ ได้แก่ ปฏิเสธและตอบสนองในทางลบ ผ่อนคลายตนเอง หลีกหนี ปลงและคิดว่าเป็นกรรม แสวงหาแหล่งสนับสนุนทางสังคม ขอมรับและรับผิดชอบ และวางแผนแก้ปัญหา

โดยสรุปแล้วความมุ่งมั่นในบทบาทและความรักที่ผู้ดูแลมีต่อบุตร เป็นผลให้ผู้ดูแลขอมรับและรับผิดชอบต่อภาระเจ็บป่วยทางจิตของบุตรที่ป่วยได้ ผู้ดูแลพยายามใช้การเผชิญความเครียดที่ได้ผลหลายรูปแบบจัดการกับความเครียด การเผชิญความเครียดเกือบทุกรูปแบบช่วยให้ผู้ดูแลแก้ปัญหาและลดความเครียดในสถานการณ์การดูแลได้ ยกเว้น การปฏิเสธและตอบสนองในทางลบซึ่งให้ผลลบในทุกสถานการณ์ อีกทั้งการผ่อนคลายเป็นการดี และการหลีกหนีในสถานการณ์ที่ผู้ป่วยไม่ร่วมมือในการรักษาจะให้ผลลบ